

28/1945 Sb.

DEKRET
presidenta republiky

ze dne 20. července 1945

o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovenskými zemědělci.

K návrhu vlády ustanovuji:

§ 1

Zemědělský majetek, zkonfiskovaný podle dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, a náležející do Národního pozemkového fondu, osídlí se, pokud se nerozdělí ve smyslu dekretu o konfiskaci, přidělením půdy oprávněným uchazečům (§ 2) z krajů, ve kterých je nedostatek půdy anebo ve kterých jsou pro zemědělství nepříznivé podmínky.

§ 2

(1) O přiděl půdy v rámci osídlení může žádati příslušník českého, slovenského nebo jiného slovenského národa, státně a národně spolehlivý, a to:

- a) deputátník a zemědělský dělník,
- b) zemědělec s dosavadní výměrou zemědělské půdy do 13 ha, pokud tuto půdu i s příslušnými budovami odevzdá Národnímu pozemkovému fondu; s ostatním majetkem může naložit volně,
- c) členové rodiny zemědělce podle písm. b), pokud jsou výkonnými zemědělci a dosáhli věku 18 let,
- d) výrobní zemědělské družstvo, utvořené z oprávněných žadatelů, uvedených pod písm. a), b) nebo c),
- e) obce, okresy a stát pro veřejné účely,
- f) jiní než pod písm. a) uvedení dělníci, veřejní a soukromí zaměstnanci, maloživnostníci a sociálně slabí příslušníci svobodných povolání pro stavbu vlastního domu anebo na zřízení zahrady, do výměry 0,5 ha.

(2) Půda odevzdaná podle odstavce 1, písm. b) Národnímu pozemkovému fondu se rozdělí za podmínek uvedených v dekretu presidenta republiky č. 12/1945 Sb., po případě podle tohoto dekretu.

(3) O přiděl půdy v rámci osídlení mohou žádati i osoby, mající bydliště v místě konfiskovaného majetku, vyhovují-li podmínkám uvedeným v odstavci 1 a zaváží-li se k provedení případného scelování pozemků.

§ 3

Přednostní právo na přiděl půdy podle tohoto dekretu mají oprávnění uchazeči, kteří se vyznamenali a zasloužili v národně-osvobozovacím boji, zejména vojáci a partyzáni, bývalí političtí vězňové a deportovaní, jejich rodinní příslušníci a zákonní dědicové, jakož i rolníci, poškození válkou. Předpoklady přednostního práva na přiděl jest řádně prokázati.

§ 4

(1) Oprávnění uchazeči podají žádost o přiděl u místní rolnické komise k příslušné okresní rolnické komisi.

(2) Okresní rolnická komise přezkoumá došlé žádosti o přiděl půdy k osídlení a postoupí je urychleně zemskému národnímu výboru, který žádosti se svým dobrozdáním bezodkladně předloží ministerstvu zemědělství.

(3) Ministerstvo zemědělství usměrňuje ústředně osidlování v rámci předpisů dekretu presidenta republiky ze dne 17. července 1945, č. 27 Sb., o jednotném řízení vnitřního osídlení, a přiděluje, přihlížejíc k okolnostem, uvedeným v žádosti, za součinnosti okresních rolnických komisí a příslušných okresních národních výborů podle potřeby a možnosti oprávněným uchazečům půdu ve výměře:

a) až do 8 ha orné nebo až do 12 ha zemědělské půdy podle její bonity,

b) mnohočlenné rodině (nejméně 3 děti) až do 10 ha orné anebo až do 13 ha zemědělské půdy podle její bonity, pokud možno s příslušným zařízením (hospodářské budovy, živý a mrtvý inventář) a podle možnosti scelené.

(4) Velké hospodářské budovy, strojní zařízení a podobné bud'ěž všude tam, kde je to možné, přidělovány za účelem vhodnějšího využití do vlastnictví družstev, utvořených z přidělců.

(5) Ministerstvo zemědělství a zemské národní výbory vysílají k okresním rolnickým komisím pomocné orgány, které pomáhají při technických pracích přidělových.

§ 5

(1) Přidělcce je povinen ujmouti se držby toho dne, který bude stanoven v rozhodnutí o přidělu půdy.

(2) Přidělená půda přechází dnem převzetí držby do vlastnictví přidělce. Přidělcce je povinen na přidělené půdě osobně hospodařiti. Smí ji zciziti, dáti do nájmu (pachtu) nebo do jiného užívání jen výjimečně ve zvláště odůvodněných případech a jen se souhlasem Národního pozemkového fondu. Přidělená půda nesmí býti zatížena bez svolení Národního pozemkového fondu, který může zatížení povolit jen v případech hodných zvláštního zřetele.

§ 6

V krajích, kde dosavadní způsob zemědělské výroby jest nerentabilní a kde objektivní podmínky vyžadují nutné přeorientování zemědělské výroby (horské kraje a pod.), zůstává zabraná půda ve správě Národního pozemkového fondu až do rozhodnutí o přeorientování zemědělské výroby v dotčeném kraji.

§ 7

(1) Zemědělský majetek bude přidělen do vlastnictví za úhradu, která se určí podle výnosu, polohy, odlehlosti a stavu obdělání půdy, podle rodinných poměrů přidělce a v případech uvedených v § 2, odst. 1, písm. b) se zřetelem na hodnotu odevzdané půdy, a to:

a) nejméně ve výši hodnoty jedné průměrné roční úrody na navrhované výměře půdy,

b) nejvíce ve výši dvou průměrných ročních úrod na navrhované výměře půdy.

(2) Hodnota odevzdané půdy [§ 2, odst. 1, písm. b)] bude určena podle zásad uvedených v odstavci 1.

(3) Úhrada za přidělené budovy má se určiti ve výši jedno- až tříročního nájemného přidělované budovy. Nájemné může býti v každém případě vyjádřeno v naturáliích. Úhrada za přidělený živý a mrtvý inventář a jiná zařízení bude určena podle směrnic, které vypracují zemské národní výbory a schválí ministerstvo zemědělství.

(4) Nedostane-li přídělce zároveň s přidělenou půdou potřebné budovy a zařízení a nemá-li prokazatelně žádných možností k jejich opatření z vlastních prostředků, může mu Národní pozemkový fond poskytnouti levný dlouhodobý úvěr.

(5) Národní pozemkový fond může částečně anebo zcela prominouti úhradu přídělci, který odevzdal půdu podle § 2, odst. 1, písm. b).

§ 8

(1) Určenou úhradu (§ 7) splatí uchazeči podle hospodářských možností, a to buď:

a) jednorázově, nejpozději do 12 měsíců od převzetí držby přídělu, penězi nebo v naturáliích, nebo

b) ve splátkách, v penězích nebo v naturáliích takto: 10% úhrady jest zaplatiti při převzetí přidělené půdy. Na návrh okresního národního výboru (okresní správní komise) po dobrozdání místní rolnické komise může Národní pozemkový fond povolit odklad první splátky nejdéle na 3 roky; nedoplatek úhrady je splatný podle splátkového plánu, vyhotoveného Národním pozemkovým fondem, nejpozději do 15 let ode dne převzetí držby přiděleného majetku.

(2) V případech hodných zvláštního zřetele a odůvodněných sociálně může Národní pozemkový fond po provedeném šetření za účasti příslušných národních výborů a rolnických komisí prominouti přídělci úhradu a příslušný zemědělský majetek přidělit bezplatně, především osobám uvedeným v § 3.

§ 9

Úhrad, zaplacených přídělci Národnímu pozemkovému fondu (§ 7), použije tento fond na zaplacení dluhů a závazků, váznoucích na zkonfiskovaných majetcích, pokud tyto dluhy a závazky budou Národním pozemkovým fondem uznány a převzaty, dále na zmírnění válečných škod a škod, způsobených na majetku zemědělcům perzekvovaným v době okupace z důvodů národních, politických nebo rasových, na zvelebení zemědělské výroby a na vnitřní osidlování. Přebytky Národního pozemkového fondu připadají do státní pokladny.

§ 10

(1) V úhradě, určené podle § 7, jsou zahrnuty všechny výdaje a poplatky, spojené se zkonfiskováním a přidělením půdy, dále s odevzdáním vlastního majetku do Národního pozemkového fondu [§ 2, odst. 1, písm. b)], se železniční přepravou přídělců a jejich rodin a inventáře do místa přidělené půdy, jakož i s knihovním převedením vlastnictví přiděleného a směnou odevzdaného majetku.

(2) Zápisy v pozemkové knize, nutné k uskutečnění přídělu a po případě k odevzdání půdy [§ 2, odst. 1, písm. b)], obstará Národní pozemkový fond.

(3) Převody vlastnictví, uskutečněné podle tohoto dekretu, a příslušná podání soudům a úřadům jsou osvobozeny od kolků, poplatků, daní a dávek.

§ 11

Vláda se zmocňuje, aby zajistila finanční prostředky k provedení vnitřního osidlování.

§ 12

Tento dekret nabývá účinnosti v českých zemích, a to dnem vyhlášení; provede jej ministr zemědělství v dohodě s ministry financí, vnitra, spravedlnosti, dopravy a výživy.

Dr. Beneš v. r.
Fierlinger v. r.
Nosek v. r.
Řuriš v. r.
Dr. Šrobár v. r.
gen. Hasal v. r.
Dr. Stránský v. r.
Majer v. r.